

Qəlblərdə yaşayan ustad sənətkar

Dünən Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin və "Aşıq Şəmşir" Mədəniyyət Ocağının təşkilatçılığı ilə "Aşıq Şəmşir" Mədəniyyət Ocağında Dədə Şəmşirin xatirəsinə həsr olunmuş anım tədbiri keçirilib.

Tədbirdə Aşıqlar Birliyinin sədri, professor Məhərrəm Qasımlı, Dədə Şəmşirin oğlu Qənber Qurbanov, professorlar Şirindil Alışanov, Şahlar Əsgərov, İradə köçərli, Qurban Bayramov, Kamran Həsənov, folklorşünas alim Müxtar Kazımoğlu, şair Oqtay Rza, filologiya elmləri üzrə fəlsəfə doktoru, şair Adil Cəmil və Aşıq Şəmşir yaradıcılığının araşdırılması ilə məşğul olan alimlər və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbir iştirakçıları ilk öncə Dədə Şəmşirin 1957-ci ildə lentə alınmış saz havalarını dinləyiblər.

Aşıqlar Birliyinin sədri Professor Məhərrəm Qasımlı dövlətimizin aşiq sənətinə göstərdiyi diqqət və qayğıdan danışdı. Bildirdi ki, bu sıradan da Aşıq Şəmşirin də yaradıcılığı dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilib. Məhz ümummilli lider Heydər Əliyev Dədə Şəmşirin sənətinə yüksək qiymət verərək 2003-cü ildə Əməkdar incəsənət xadimi, "Şərəf" ordenli Aşıq Şəmşirin anadan olmasının 110 illiyinin ölkə miqyasında qeyd edilməsi ilə bağlı Sərəncam imzalayıb. Qeyd olunub ki, musiqişünas Əminə Eldarova Dədə Şəmşirin irsinin qorunması və təbliği sahəsində ən böyük işi görərək ustad sənətkarın ifasında 1957-ci ildə 75 aşiq havasını lentə köçürüb. Bu gün də bu saz havaları lentə köçürülür və yaxın gələcəkdə saz-söz adamlarına təqdim ediləcək. "Aşıq Şəmşir" Mədəniyyət Ocağı İctimai Birliyinin UNESCO-da akkreditasiyadan

keçməsinə aşiq sənətinin uğuru kimi dəyərləndiririk. "Aşıq Şəmşir" Mədəniyyət Ocağının UNESCO-da məsləhətçi statusu qazanması UNESCO ilə dünyada mədəni irsin qorunması istiqamətində sıx əməkdaşlıq etməsinə əsas verəcək.

Dədə Şəmşirin oğlu Qənber Qurbanov qeyd edib ki, bu gün dünyanın irsi sayılan və Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə UNESCO tərəfindən qorunan aşiq sənətinə dövlətimizin yüksək qayğısı və diqqəti var. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO-nun və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri, millət vəkili Mehriban xanım Əliyevanın səyləri nəticəsində bu günə qədər Azərbaycanın muğam ifaçılıq sənəti, aşiq sənəti, tar ifaçılıq sənəti və digər mədəniyyət nümunələri UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil edilib.

Filologiya elmləri üzrə fəlsəfə doktoru Adil Cəmil qeyd etdi ki, Aşıq Şəmşir 1893-cü ildə Kəlbəcər Dəmirçidam kəndində görkəmli el sənətkarı, şair Qurbanın ailəsində dünyaya gəlib. Söz-sənət tariximizdə Ağdabanlı Qurban adı ilə qalan bu ustad aşiq və tanınmış el şairi aşiq Ələsgərin müasiri olmuş, onların

yaxın ünsiyyətindən, dostluq əlaqələrindən bir sıra dəyişmələri yadigar qalmışdır. Aşıq Ələsgər və Ağdabanlı Qurban dövründə Kəlbəcər-Göycə ədəbi mühitinin eyni ənənələr üzərində formalaşması, saz və söz sənətinin coğrafi hüdudsuzluğu ərazi etibarı ilə yaxın olan bu qonşu ellərin mənən də yaxın olmasına təbii şərait yaratmışdır. Belə bir mühitdə daxili dünyasını tapan Dədə Şəmşir verilmiş ilahi vəhyini bu ustadların və uluların təsiri ilə cilalanmış, çox keçmədən el yığıncaqlarında müstəqil məclislər aparan istedadlı saz şairinə çevrilmiş və dədəlik mərtəbəsinə qədər ucalmışdır.

Professor Şirindil Alışanlı bildirib ki, "Aşıq Şəmşir Azərbaycan aşiq sənətinin sözün əsl mənasında zirvələrindən biridir.

Aşıq Şəmşiri Yunis İmrədən, Dədə Qorquddan başlanan böyük bir xəttin sonuncu nəhənglərindən biri hesab edirəm. Aşıq Şəmşir Bakıya gələndə mütləq Yazıçılar İttifaqına, redaksiyalara baş çəkirdi, təzə yazılarını gətirirdi. Çox maraqlı hikmətli danışığı vardı.

Professor Şahlar Əsgərov bildirib ki, Dədə Şəmşir qələmə aldığı qoşma, gəraylı, təcnis, divani, bayatı, rübai, qəzəl və müxəmməslərlə Kəlbəcər ədəbi mühitini, eləcə də yazılı və şifahi poeziyamızın ən önəmli cəhətlərini ustalıqla mənimsəyən söz sənətkarı kimi öz məktəbini yaratmışdı. Bu məktəb təkcə aşiq sənətinə deyil, ümumən saz-söz sənətinə təsir göstərməklə Bəhmən Vətənoğlu, Sücaət kimi şairlərin yetişməsinə münbit zəmin yaradıb.

Sonda aşıqların ifasında Dədə Şəmşirə həsr olunmuş mahnılar oxundu.

Rauf İLYASOĞLU,
"Respublika".